

לכבוד

ההנהלה
ועדת ביקורת
מנכ"לית
אתר העמותה
מזכירות האסיפה הכללית
עמותת רופאים לזכויות אדם

**דו"ח תקופתי – מוסד הנשיאות
לתקופה שבין יוני 2006 ועד לאוקטובר 2006**

לפניכם דו"ח תקופתי ארבע חודשי ראשון המסכם את פעילותי בתקופה זו כנשיאת העמותה, לאחר אסיפת החברים הכללית שנערכה ביוני 2006.

ארכיון/מאגר מידע

דינה שרתיאל סיימה את עבודתה המוצלחת והפורייה בארכיון.

מתוך 71 פניות למשרת רכזת הארכיון נבחרה רותי סוחמי, בעלת השכלה וניסיון בעבודת ארכיב ומאגרי מידע.

התחלנו להוריד חומר של 2001-2006 שצריך להיקלט על ידי הארכיון.

התחלנו למפתח את החומר שנסרק ומוזער. 1988 - 2001

הקלסרים עד שנת 2001 סודרו על המדפים באופן מאיר עיניים וברור למחפש.

רוחמה וסלאח החלו במיון וקטלוג אוסף התמונות של העמותה.

רותי הכינה והגישה תכנית עבודה של הארכיון/מאגר המידע לשנת 2007. התקבל משוב מהצוות והמנכ"לית.

אני מקדישה לעבודת הארכיון שני ימי עבודה שבועיים, מהם יום עבודה במשרדי העמותה, וממשיכה לתעד את תולדות הארכיון.

מאחר והתקבלה החלטה שלא למסור את החומר לסורקים חיצוניים, הוחלט לרכוש סורק לעמותה ולגייס מתנדבים שיסרקו את החומר של השנים 2001-2006. החלטה זו עדיין מחכה לביצוע.

סטודנטית של פרופ' תמר הרמן מאוניברסיטת תל אביב הגיעה לארכיון לצורך עבודת המסטר שלה. הסטודנטית נעזרה בארכיון לצורך הכנת עבודת המסטר, ובין היתר התראיינתי אצלה משך שעות ארוכות.

השנה, מחשבי העמותה עומדים לעבור שדרוג על מנת לאפשר זרימת מידע בין מחשבי הצוות לבין מחשב הארכיון/מאגר המידע. שדרוג מחשוב העמותה יעשה הודות לתרומה נדיבה של קרן כהנוב.

ברצוני לציין בסיפוק כי הארכיון הוכר כאחד מהפרויקטים של העמותה ומופיע ככזה על עובדותיו באתר העמותה.

אני מעריכה שבשנת 2008, ואולי אף קודם לכן, יוכל הארכיון/מאגר המידע להיות חלק אינטגרלי משגרת העבודה היום יומית של העמותה.

פגישות ושמירת קשר עם ארגונים בארץ, בחו"ל ואישים

הייתי בווישינגטון ובניו-יורק בביקור פרטי. העמותה לא ציידה אותי ולו בכתובת אחת (הגם שהודעתי על נסיעתי מספר שבועות מראש), פגשתי פעילי זכויות אדם רבים ושונים באירועים שאורגנו במיוחד בשבילי, אך לא עשיתי שום פעולה בכיוון של יסוד אגודת ידידי העמותה ו/או גיוס כספים, נוכח חוסר הבהירות והעמימות בכל הקשור במצבה של ההנהלה, ובעיקר בגלל שעוד לא החל תהליך ההבראה שמדובר עליו כבר שנה ומחצה. זאת ועוד, הנהלת העמותה לא עמדה בסיכומה איתי לפיו העמותה תמצא מתנדב/ת לעזרה בארגון אגודות הידידים וגיוס כספים. אי הפעילות בכל הנוגע להקמת אגודות ידידים ולגיוס כספים בשנה האחרונה, נובע בין השאר מאי מילוי התחייבות זו של ההנהלה כלפי. אני מקווה שעניין זה יבוא על תיקונו בהקדם.

בתקופה זו שמרתי על קשר עם ארגוני זכויות אדם בישראל כדוגמת יש דין, מחסום וואטש, המוקד לזכויות הפרט, האנרכיסטים הנאבקים נגד חומת ההפרדה בכפר בילעין והוועד למען אסירים ביטחוניים.

אני לוקחת חלק בהיווצרותו של ארגון זכויות אדם חדש ICRR אשר שם לו למטרה לשמור על זכויות התושבות של הפלסטינים.

רואינתי על ידי פרופ' מיכאל מורס מהפקולטה לרפואה ציבורית בבית הספר לרפואה באוניברסיטת הרווארד בנוגע לפעילותו הפוליטית של השמאל בישראל.

שמירה על קשר עם ארגונים בין לאומיים אירופאים – MSF ו-MDM.

המשך המגעים, שיחות טלפון והתכתבות עם ד"ר דרק סאמרפילד וסר אייאן צ'מברס מלונדון, כמו כן עם ד"ר ריטה ג'קמאן מאוניברסיטת ביר-זית. אישים מרכזיים אלה בארגוני ז"א פנו אלי לאחר שהתכוונו להוציא את העמותה מכלל הארגונים הישראליים שמוכנים לקיים איתם קשר. עיין ד"ח ראשון שכתבתי ביוני 2006.

שמירת קשר עם אישים שונים בארה"ב, בקנדה ובאירופה.

חשוב לי לומר כי כל עוד מצב העמימות הנובע מאי קיום תהליך ההבראה בעמותה נמשך, אינני עושה צעדים מעשיים לייסוד עמותות ידידים בעולם לעמותה כמו גם גיוס כספים.

שטחים כבושים: רמת הגולן, רצועת עזה והגדה המערבית

השתתפות בימים רפואיים כלליים.

הרעיון ליצירת קשרים ייחודיים עם נשים פלסטיניות בגדה המערבית (מאין אפשרות ליצור קשרים עם נשים ברצועת עזה), הוצע על ידי לפני כשלוש שנים. המדובר בקשרים בעלי היבטים פמיניסטיים מגוונים: בריאות האישה, מעמד האישה ותכנון המשפחה. לצורך הגשמת הרעיון חיפשתי ומצאתי תורמת Nathalie Rubin שתרמה תרומה משמעותית. עבר זמן נוסף והרעיון הפך לאיטו לתכנית פעולה. בשיטת ניסוי ותעייה הגענו בחודשים אלה להקמת ועדת היגוי וצוות קבוע של נשות רפואה ומתנדבות ושתי נשים מצוות העמותה שעוסקות בקידום הרעיון והמעשי של הפעילות עם נשים פלסטיניות מהגדה המערבית. חברת ההנהלה, חנה קנז נכנסה לפעילות זו ועוזרת לקידומה. תכנית הפעולה עם הנשים הפלסטיניות טרם הבשילה ועוד עבודה רבה לפנינו.

השתתפתי בשתי הישיבות של ועדת ההיגוי בה הוחלט לקיים ארבע ימי רפואה לנשים במקום אחד, כפר זיבאד.

ביום הרפואי הראשון בכפר זיבאד נתתי סקירה למשתתפות היום הרפואי, והסברתי כיווני פעולה של פרויקט זה. נשים פלסטיניות נגשו אלי במהלך היום הרפואי ושיתפו אותי בהתרגשותן ובשמחתן על קיום הפרויקט.

המשכתי לשמור על קשר עם עמיתים בגדה ובעזה, ובמיוחד עם ד"ר אייאד אל סראג'.

לצערי הפעילות האחרונה של העמותה ברמת הגולן ובכל הנוגע לרמת הגולן הייתה לפני כעשר שנים. אני מודה בצער רב שגם אני לא שמרתי על הקשרים האישיים והפוליטיים עם ידידינו הרופאים ושאינם רופאים בקרב האוכלוסייה הסורית הכבושה.

תקשורת

מאמר מפרי עטי אודות המצב בעזה פורסם בכתב העת "News from Within". בנוסף, עניינתי את אורית סודרי, כתבת Challenge לבוא עמנו לימי עבודה רפואיים בשטחים. מאמר שכתבה על כך פורסם באותו כתב עת.

התראיינתי פעמיים בתחנת רדיו חופשי בניו-יורק אודות המצב בעזה בעקבות הבומים העל קוליים ופעם שנייה על בעיות מניעת כניסה מפלסטינים לשטחים הכבושים ואי חידוש תושבות לפלסטינים.

ברצוני לציין שלא הייתה אלי אף פניה מטעם העמותה לייצג אותה באמצעי התקשורת השונים: עיתונות, רדיו או טלוויזיה.

כנסים והרצאות

בימים 26-29 לאוקטובר 2006 אני משתתפת בכנס במישוגן – Engaging the Other – העוסק במשמעות ובהשלכות הכיבוש הישראלי והסכסוך הישראלי-פלסטיני.

שונות

סופרוויזן (הדרכה מקצועית) לפסיכולוגית מתנדבת המטפלת בעובדת זרה שסבלה מהתעללות מינית ואחרת.

הצעות לפעולות ותגובת העמותה

בדו"ח הנשיאות הקודם דיווחתי על חמישה נושאים אותם העליתי בפני העמותה –

התעללות רופא צבאי בגווית פלסטיני – עדיין לא נעשה דבר.

פציעתו של מתן כהן, מתנדב העמותה בבילעין – אני ממשיכה ללוות את מתן בבעיותיו השונות.

יולדת פלסטינית כבולה – לא קיבלתי דיווח מהעמותה על הנעשה בעניין זה.

בומים על קוליים בעזה – הוגש בג"צ ופנייה לתקשורת.

מצב הבריאות והרפואה בעזה – פעילות העמותה נמשכת.

בתקופת הדו"ח הנוכחי, העליתי שוב בישיבת ההנהלה את נושא הבראת היחסים בהנהלה ובצוות. התקבלה החלטת הנהלה להיכנס לתהליך הבראה בסיועו של מומחה חיצוני. יו"ר ההנהלה, ד"ר פילק, חברת הנהלה חנה קנז והמנכ"לית הדס זיו ראינו מספר מועמדים ובחרו את המועמד המתאים. נראה שצריך עדיין להשקיע מאמצים על מנת שתהליך זה יתקיים בפועל.

הקשר בין מוסד הנשיאות לעמותה

בדו"ח הנשיאות הקודם פרטתי את הנושאים בהם לא זכיתי לשיתוף פעולה ותמיכה מצד ההנהלה והמנכ"לית ואת אי קיום התחייבויות העמותה כלפי מוסד הנשיאות על פי החלטות האסיפה הכללית, החלטות ההנהלה וסיכומים ביני לבין יו"ר ההנהלה.

לצערי המצב לא השתנה ואי כיבוד הסכמים והחלטות מאפיין את כל התקופה האחרונה.

הפרה בוטה של החלטת ההנהלה הראויה לתשומת לב מיוחדת היא פרסום שלושה דו"חות מבלי להעבירם לקריאה ולהערות לחברי ההנהלה ונשיאה. על כן בכוונתי להעביר עותקים מדו"חות הנשיאות לוועדת ביקורת.

אי קיום החלטות האסיפה הכללית

האסיפה הכללית האחרונה החליטה כי ההנהלה תקבע מועדים לחשיבה ולדיונים רבעוניים במצב לאור הנסיבות הפוליטיות המשתנות בישראל ובשטחים הכבושים – דיונים הפתוחים לחברי העמותה. עד היום, חמישה חודשים לאחר החלטת האסיפה כאמור, לא קוימו דיונים אלה.

הכנתי בזמנו שבעה נושאים חשובים/אפשריים לדיונים אלה ואני מחכה לפניית ההנהלה בעניין זה.

האסיפה הכללית החליטה על הצורך בקביעת מדיניות לשנת הפעילות וקבעה כי על ההנהלה לקבוע מדיניות זו ולהציגה בתוך שלושה חודשים ממועד האסיפה הכללית. כאמור, חמישה חודשים חלפו ודיון במדיניות אין.

האסיפה הכללית החליטה כי ההנהלה תקבע נהלים לפעולתה ותפרסם אותם. גם החלטה זו לא בוצעה על ידי ההנהלה.

כאמור, גם החלטת האסיפה הכללית שזכתה לכותרת "הסכם הבנות בנושא מוסד הנשיאות" ומתווה עקרונות מנחים לקשר בין מוסד הנשיאות לעמותה מיום 20 דצמבר 2005 - לא קוימה ברובה למעט נושא הארכיון.

דר. פילק ואני סיכמנו מחויבות חדשה של ההנהלה לעמוד בהחלטת האסיפה הכללית הקודמת, ועקרונות נוספים לשיתוף פעולה – להלן עיקרי הדברים:

הועלו בשיחה צרכים ובעיות של העמותה בעיקר העדר של חשיבה ביקורתית מספקת בהנהלה על המצב בישראל ובשטחים הכבושים ודרכה של העמותה מול מציאות זו.

וכן הצורך לבנות ולקדם אגודות ידידי העמותה באירופה, ארה"ב וקנדה. אגודות אלה קשורות לשני נושאים חשובים: דרכה הפוליטית של העמותה כאמור בסעיף הראשון וכן עזרה בתרומות כספיות כמו גם בהפצת מידע על פעולות העמותה ותמיכה בהן.

נושא נוסף העומד בפני עצמו אך קשור בדרכים שונות לאמור לעיל הוא דרכי פעולה לתיקון מצב בלתי רצוי שהיה כל השנה האחרונה של הדרה, ברמות שונות, של דר. רוחמה מרטון ממידע והשתתפות בדיונים ופעולות של העמותה.

הסכמנו על הנקודות הבאות:

1. המשרד ימצא מתנדב/ת הכותב/ת אנגלית היטב לעזרה בארגון אגודות הידידים.
2. ההנהלה והמנכלית ישלחו מייל על כל ישיבת הנהלה כולל סדר היום.
3. כנ"ל לגבי פרוטוקול של כל ישיבת הנהלה.
4. יידוע ופניה אל רוחמה לגבי הופעות העמותה בתקשורת.

5. כנ"ל לגבי כנסים שהעמותה יוזמת, מסיבות עיתונים וכיו"ב.
6. העברת מיילים אל רוחמה מיד עם קבלתם במשרד הנוגעים לתחומים: כבילה, עינויים, נשים, בריאות הנפש.
7. כנ"ל לגבי תורמים או אנשי מפתח המבקרים בארץ או שיש איתם עניין שאינו שגרתי בהתכתבות.
8. משוב ענייני ושוטף ואם צריך פניה למעורבות בנושאים שרוחמה העלתה להנהלה. (לדוגמה- הבום העל-קולי בעזה, דר. יוסי לריאה ורבים אחרים)

ולסיום הייתי רוצה לומר לחברות ולחברים בעמותה עד כמה חשוב בעיני לשמור על רוח העמותה כפי שהכרנו במהלך השנים. רוח זו נתנה מקום לדעות רדיקליות המעלות שאלות קשות והדורשות חשיבה ביקורתית כמו גם לקולות אחרים יותר הומאניטאריים ומרכזיים. אסור שקול אחד ישתלט על העמותה וישתיק את האחרים. עד לשנה האחרונה אפשרנו קולות רבים ומגוונים ויש לשמור מכל משמר דרך זו.

כדאי לזכור שהמלחמה האמיתית היא בחוץ, בשטחים הכבושים ובתוך ישראל. המאבק המדיני והחברתי חד הם, והוא מאבק נגד הכיבוש אשר מרכז הכובד שלו הוא על קיום ושמירת זכויות אדם. בלי הבנה זו קיימת סכנה של הגררות לפעילות של 'מעשים טובים' שלמעשה תומכת בשלטון הכיבוש.

הטקסט באדום הוא חלק מדו"ח הנשיאות הקודם שהבאתי אותו שנית לנוחיותכם.

מבט ותכניות לעתיד

אעשה כמיטב יכולתי לשפר את תכנון וצורתו של אתר העמותה ולחדש את פעילותו של צוות האתר לאחר אי פעילות ממושכת.

פרט להמשך פעילותי בעמותה בכוונתי בחודשים הקרובים להשקיע זמן ומרץ בארבעה דברים:

האחד, השתתפות פעילה בקבוצה חדשה Israeli Committee Residency Rights – ICRR – העוסקת בזכויות תושבות של פלסטינים.

השני, סרט דוקומנטרי על תולדות העמותה.

השלישי, ארגון סדנאות העצמה לעובדי חינוך וקהילה לטיפול בילדים פגועי טראומה במחנה הפליטים ג'נין.

הרביעי, בניית אתר אינטרנט הנותן במה לראיונות עם פעילי זכויות אדם ושלוש וותיקים.

כללי

העמותה עסוקה בשגרה – לכשעצמה טובה, אך לא מקדישה משומת לב מספקת לכך שמתרחשים דברים איומים ונוראים – ואינה מנהלת על זה דיונים רעיוניים – פוליטיים – ועל כן, אין להתפלא שאין תגובה הולמת של העמותה למצב. לא נשמע קולה של העמותה בנוגע לביצוע פשעי מלחמה מסוגים שונים המתבצעים על ידי מדינת ישראל.

לדעתי קיימת בעיה נוספת בעמותה בשנתיים האחרונות והיא אווירה של שביעות רצון עצמית ללא ביקורת עצמית, ללא חשיבה ביקורתית, המון טפיחות על הכתף של עצמנו – מה שמבטיח שחשיבה ביקורתית לא תהיה.

ארגון זכויות אדם שלא עוסק בחשיבה פוליטית על דרכו ובחשיבה ביקורתית בפרט דינו – התנוונות, זאת, למרות הפעולות הברוכות שהוא עושה ביום יום.

בברכה,

ד"ר רוחמה מרטון, נשיאה ומייסדת